

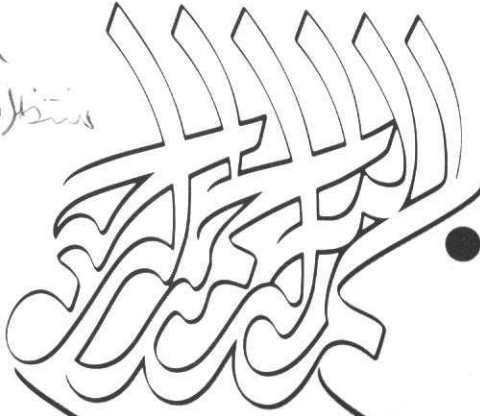
3159

۱۲۰۰

۷

۸۸۸

سید الشهدا (ع)

www.ketab.ir

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرنشانه: ایروانی، باقر، ۱۳۲۸ - عنوان قرارداد: دروس فی علم الاصول. فارسی. برگزیده. شرح
سوان و نام: یادآور ترجمه و شرح فارسی دروس فی علم الاصول حلقه نالته / شارح باقر ایروانی؛ ترجمه و تدوین حامد دلاوری.
مشخصات نشر: نام: نصایح، ۱۳۹۳. مشخصات ظاهری: ۵ ج. شابک: دوره: ۴-۳۸-۵۳۲-۹۶۴-۹۷۸؛ ج. ۴: ۹-۱۸۷-۵۳۲-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی: فهرست نشده. یادداشت: این کتاب برگزیده و شرح کتاب "دروس فی علم الاصول" تألیف محمدباقر الصدر است.
موضوع: صدر محمد باقر، ۱۳۱۱-۱۹۷۹ م. دروس فی علم الاصول -- نقد و تفسیر. موضوع: اصول فقه شیعه. موضوع: ادله و شواهد (فقه)
شناسه افزوده: دلاوری، حامد، ۱۳۲۶ - مترجم، گردآورنده. شناسه افزوده: صدر، محمدباقر، ۱۹۳۱-۱۹۷۹ م. دروس فی علم الاصول. برگزیده. شرح
رده بندی ننگره: ۳۹۳ ۴۰۴۲ ص ۴۵۹/۸ BP رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۱۲ شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۴۱۶۲۹

www.ketab.ir

ترجمہ و
شرح فارسی

گلزار الایضاح

دروس فی

حلقہ ثانیہ
در
نگارشی جدید
(جلد چہارم)

۱۳۸۴

تألیف
آیة اللہ شہید
سید محمد باقر صدر
(قدس سرہ)

شرح
آیة اللہ شیخ باقر الایروانی
(مطہقی)

مترجم
حامد دلاوری

www.ketab.ir

دروس فی علم الاصول

ترجمه و شرح فارسی

حلقه ناله
ترجمه و شرح
فایز محمدی
(جلد چهارم)

ترجمه و شرح فارسی دروس فی علم الاصول حلقه ناله (جلد چهارم)

تالیف: آیه الله شهید سید محمد باقر صدر رحمته

سازش: آیه الله شیخ باقر ایروانی

مترجم: حامد دلاوری

ناشر: نصایح

تعداد صفحه و ابعاد: ۴۸۰ صفحه | وزیری

نوبت و تاریخ چاپ: دوم | ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۲۰۰ نسخه

شابک جلد چهار: ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۲-۱۸۷-۹

شابک دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۲-۳۸۰-۴

قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

مرکز پخش

فروشگاه شماره ۱: قم | خیابان ارم | پاساژ قدس | طبقه همکف | واحد ۴۸ ☎ ۰۲۵-۳۷۸۳۴۹۳

فروشگاه شماره ۲: قم | بلوار معلم | مجتمع ناشران | طبقه همکف | واحد ۱۰ ☎ ۰۲۵-۳۷۸۴۲۱۸۸

تلفن سفارشات: ۰۲۵-۳۱۶۵۶

سامانه پیام کوتاه: ۳۰۰۰۴۳۱۶۶۰

فروشگاه اینترنتی

www.nasayehpub.com

رایانامه

info@nasayehpub.com

کلیه حقوق اثر متعلق به ناشر می باشد.

هرگونه تکثیر از تمام یا قسمتی از این اثر بصورت حروفچینی یا عکسبرداری، چاپ مجدد، چاپ افست، پلگ کپی و انواع دیگر چاپ بدون اجازه کتبی ناشر شرعاً جایز نمی باشد و پیگرد قانونی به همراه خواهد داشت.

فهرست مطالب

تعریف استصحاب و ادله آن

۱۷	تعریف استصحاب و ادله آن
۱۷	۱. تعریف استصحاب
۱۷	۲. استصحاب، قاعده یقین و قاعده مقتضی و مانع
۱۹	۳. ادله استصحاب
۱۹	ادله روایی
۲۰	روایت اول
۲۲	روایت دوم
۳۳	یک اشکال و پاسخ آن
۳۵	تفصیل سخن در دو فقره استدلال
۳۵	فقره اول
۳۶	جهت اول
۳۸	جهت دوم
۴۲	جهت سوم
۴۳	جهت چهارم
۴۴	فقره دوم
۴۸	روایت سوم
۵۰	چند اعتراض به روایت سوم
۵۰	اعتراض اول
۵۱	اعتراض دوم
۵۳	چند پاسخ به اعتراض دوم
۵۱	پاسخ اول
۵۵	پاسخ دوم
۵۸	پاسخ سوم
۶۰	حمل روایت بر قاعده «اشتغال یقینی»
۶۲	اعتراض سوم
۶۵	روایت چهارم

۶۷	روایات دیگر
۶۷	پنج مقام

استصحاب اصل است یا اماره

۷۱	استصحاب اصل است یا اماره است؟
۷۵	استصحاب اماره نیست
۷۷	استصحاب اصل است
۷۹	کیفیت استدلال به استصحاب

ارکان استصحاب

۸۷	ارکان استصحاب
۸۷	رکن اول: یقین سابق
۸۹	پاسخ جناب میرزا
۹۱	پاسخ جناب اخوند
۹۶	پاسخ تعدادی از محققین
۹۷	پاسخ استاد شهید
۹۷	موارد قابل علاج
۹۸	صورت اول
۱۰۱	صورت دوم
۱۰۱	صورت سوم
۱۰۳	صورت چهارم
۱۰۴	خلاصه
۱۰۵	عدم جریان استصحاب بدیل و جایگزین در برخی از صور
۱۰۸	رکن دوم: شک در بقاء
۱۱۷	بیانی جدید برای رکن دوم
۱۲۲	شبّهات حکمیه در سایه رکن دوم
۱۲۵	رکن سوم: وحدت قضیه متیقنه و مشکوکه
۱۲۵	اشکال در شبّهات موضوعیه
۱۲۸	اشکال در شبّهات حکمیه
۱۳۶	رکن چهارم: اثر عملی
۱۳۶	صیغه سوم
۱۳۷	صیغه دوم
۱۳۸	صیغه اول
۱۴۱	بازگشت به بیان و صیغه دوم
۱۴۵	بازگشت به بیان سوم

اصل مُثَبِّت یا مُثَبِّتات استصحاب

۱۵۳ اصل مُثَبِّت یا مُثَبِّتات استصحاب
۱۵۷ آثار شرعی
۱۵۷ سخن بنابر احتمال اول:
۱۵۹ سخن بنابر احتمال دوم:
۱۶۲ سخن بنابر احتمال سوم:
۱۶۲ بازگشت به احتمال دوم:
۱۶۴ آثار شرعی
۱۶۶ استثنائی از آنچه گذشت
۱۶۷ بنابر امر بودن استصحاب

تفصیل شیخ اعظم و محقق نراقی

۱۷۱ تفصیل شیخ اعظم و محقق نراقی
۱۷۱ عمومیت جریان استصحاب
۱۷۱ قول اول: تفصیل در موارد شک بین مانع و مقتضی
۱۷۴ قول دوم: تفصیل بین شبهات حکمی و موضوعیه
۱۷۷ پاسخ تفصیل مذکور
۱۸۰ پاسخ به اشکال محقق عراقی
۱۸۲ پاسخ به تفصیل محقق خوئی

استصحاب تعلیقی یا استصحاب حکم مُعَلَّق

۱۸۸ استصحاب تعلیقی یا استصحاب حکم مُعَلَّق
۱۸۸ استصحاب امر منجز و مشروط
۱۹۰ یک تنبیه مهم
۱۹۱ اعتراضات بر استصحاب تعلیقی
۱۹۲ اعتراض اول و پاسخ آن
۱۹۳ دو پاسخ به اعتراض اول:
۱۹۶ ردّ بر محقق عراقی
۱۹۸ پاسخ به اعتراض اول
۱۹۹ اعتراض دوم و پاسخ آن
۲۰۰ دو پاسخ به اعتراض دوم:
۲۰۱ اعتراض سوم و پاسخ آن
۲۰۳ دو پاسخ به اعتراض سوم:

استصحاب عدم نسخ

۲۱۲ استصحاب عدم نسخ
۲۱۲ نسخ مصلحت و نسخ جعل
۲۱۴ شك در نسخ جعل و تشریح بر دو قسم است

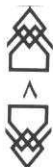
۲۱۷ دو پاسخ به اشکال استصحاب عدم نسخ

استصحاب کلی

۲۲۳.....	استصحاب کلی
۲۲۳.....	مقدمه‌ای در استصحاب جزئی و کلی
۲۲۶.....	مقصود از استصحاب کلی
۲۲۶.....	جهت بحث در استصحاب کلی
۲۲۶.....	جهت اول: اصل جریان استصحاب کلی
۸۲۲.....	مقدمه‌ای در کلی طبیعی و وجود آن
۲۳۰.....	دو احتمال موجود در دیدگاه رجل همدانی
۲۳۰.....	نسبت آب به آبنا متعدد
۲۳۱.....	اشکال بر استصحاب کلی و پاسخ آن
۲۳۳.....	تناهات بین استصحاب کلی و استصحاب فرد
۲۳۷.....	جهت دوم: اقسام استصحاب کلی
۲۳۹.....	استصحاب کلی قسم اول
۲۴۱.....	شک در بقاء کلی که از حدود فرد ناشی شده است
۲۴۲.....	استصحاب کلی قسم دوم
۲۴۲.....	اعتراض اول
۲۴۳.....	پاسخ به این اعتراض
۲۴۳.....	اعتراض دوم
۲۴۴.....	پاسخ به این اعتراض
۲۴۴.....	اعتراض سوم
۲۴۵.....	پاسخ به این اعتراض
۲۴۵.....	اعتراض چهارم
۲۴۶.....	پاسخ به این اعتراض
۲۴۶.....	اعتراض پنجم
۲۴۷.....	پاسخ به این اعتراض
۲۴۸.....	استصحاب کلی قسم سوم

استصحاب در موضوعات مرکبه

۲۵۵.....	استصحاب در موضوعات مرکبه
۲۵۶.....	دو حالت برای ترکیب موضوع
۲۵۶.....	حالت اول
۲۵۷.....	حالت دوم
۸۵۲.....	نقطه اول: آیا استصحاب، قابلیت دارد در برخی از اجزاء جاری شود؟
۲۶۴.....	نقطه دوم: چه زمان حکم، به ذات اجزاء تعلق گرفته است؟
۲۶۵.....	حالت اول
۲۶۷.....	حالت دوم

یک تنبیه ۲۷۱

حالت سوم ۲۷۲

نقطه سوم: چه زمان جزء سابقاً متیقن و لاحقاً مشکوک است؟ ۲۷۴

توضیح بیشتر: ۵۷۲

جهل به تاریخ سه صورت دارد: ۲۷۶

قول اول: ۲۷۶

قول دوم: ۲۷۸

قول سوم: ۲۷۸

دلیل قول اول ۲۷۸

نقد و مناقشه قول اول ۲۷۹

وجاهت قول دوم ۲۸۳

صحیح قول سوم است ۲۸۵

جریان استصحاب در صورت دوم ۲۸۶

شبهه انفصال زمان سبک از زمان یقین ۲۸۸

دو تفسیر برای سخن جناب آخوند ۲۸۸

تفسیر اول: ۸۸۲

نقد و مناقشه تفسیر اول ۲۸۹

تفسیر دوم: ۲۹۰

تفاوت بین دو تفسیر مذکور ۲۹۲

نقد و مناقشه تفسیر دوم ۲۹۲

دو تفسیر دیگر ۲۹۵

خاتمه: تعارض ادله شرعی

خاتمه: تعارض ادله شرعی ۳۰۱

اول: مقدمه ۳۰۱

تعارض مصطلح چیست؟ ۳۰۱

عدم وجود تعارض بین دو اصل عملی ۳۰۳

عدم وجود تعارض بین اصل عملی و دلیل مُحَرِّز ۳۰۵

عدم وجود تعارض بین دو دلیل قطعی ۳۰۵

اقسام دلیل ظنی ۳۰۶

دو دلیل متعارض لفظی ۳۰۷

وهن و سستی قاعده «الجمع اولی من الطرح» ۳۰۹

ظهور حال ۳۰۹

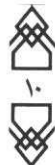
دو دلیل متعارض غیر لفظی ۳۱۰

ورود و تعارض ۳۱۱

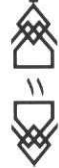
تقسیم ورود ۳۱۳

یک تقسیم دیگر برای ورود ۳۱۵

دوم: قاعده جمع عرفی ۳۲۱

۳۲۱	نظریه عام و کلی در جمع عرفی
۳۲۶	اقسام جمع عرفی و تعارض غیر مستقر
۳۲۷	حکومت
۰۳۳	اقسام نظر
۳۳۲	مقایسه بین دو رویکرد مذکور
۳۳۴	تقید
۳۳۷	تخصیص
۳۳۹	دو نقطه محل اختلاف
۳۴۱	برای انقلاب نسبت
۳۴۹	احکام کلی جمع عرفی
۳۵۵	نتایج جمع عرفی نسبت به دلیل مغلوب
۳۵۶	۱. تمسک به عام در شبهه مصداقیه
۳۵۸	۲. تمسک به عام در شبهه مفهومیه
۳۶۰	تطبیقات جمع عرفی
۳۶۰	۱. زمانی که شرط متعدد و جزاء واحد باشد
۳۶۶	۲. اصالت تدخّل در اسباب با در مسببات
۳۶۷	یک اشکال و پاسخ آن
۳۶۹	۳. تعارض احکام اولیه و ثانویه
۳۷۱	۴. تعارض شمولیت و بدلت
۳۷۸	۵. تقدم اماره بر اصل
۳۷۸	الف: ورود
۳۷۹	ب: حکومت
۳۸۱	مناقشه مسلک حکومت
۳۸۳	ج: نصیّت و اخصیّت
۳۸۵	۶. تقدم اصل سببی بر اصل مسببی
۳۸۸	نکته صحیح برای تقدم اصل سببی بر اصل مسببی
۳۸۹	۷. تعارض استصحاب با اصول دیگر
۳۹۰	نقد و مناقشه حکومت
۳۹۱	نکته صحیح در تقدم استصحاب بر سایر اصول
۳۹۳	تعارض مستقر با توجه به دلیل حجیت
۳۹۵	عدم امکان شمولیت دلیل حجیت نسبت به هر دو متعارض
۳۹۷	پاسخ اشکال مذکور
۴۰۱	شمولیت دلیل حجیت نسبت به واحد معین، ترجیح بلا مرجح است
۴۰۴	عدم ثبوت حجیت برای یکی از دو دلیل به صورت غیر معین
۴۰۶	خلاصه آنچه گذشت
۴۰۷	خلاصه نظریه عامه یا قاعده اولیه
۴۰۹	تنبيهات النظرية العامة للتعارض المستقر

۴۰۹	تنبيه اول
۴۱۳	خلاصه آنچه گفته شد
۴۱۳	صورت‌هایی ديگر
۴۱۴	تنبيه دوم
۴۱۶	استحکام تعارض بين دو سند
۴۱۷	تنبيه سوم
۴۲۱	تنبيه چهارم
۴۲۴	چهارم متعارضين به مقتضای قاعده ثانويه
۴۲۵	تفاوت بين دو مجموعه اخبار مذکور
۶۲۴	روايات عرضه به قرآن
۴۲۶	مجموعه اول
۷۲۴	سه اشکال به مجموعه اول:
۷۲۴	اشکال اول:
۷۲۴	پاسخ اين اشکال:
۷۲۴	اشکال دوم:
۸۲۴	پاسخ اين اشکال:
۸۲۴	اشکال سوم:
۹۲۴	نقد اين اشکال:
۴۳۰	مجموعه دوم
۴۳۱	دو اشکال به مجموعه دوم
۱۳۴	اشکال اول:
۱۳۴	اشکال دوم:
۴۳۲	مجموعه سوم
۴۳۳	دو اشکال به مجموعه سوم
۴۳۳	اشکال اول
۴۳۴	پاسخ به اين اشکال:
۴۳۵	اشکال دوم:
۶۳۴	پاسخ به اين اشکال:
۴۳۷	نقد و مناقشه دو پاسخ مذکور
۴۴۱	نتيجه نهايي
۴۴۱	پاسخ ديگري به مجموعه سوم
۴۴۵	روايات علاجيه
۴۴۵	روايات تخيير
۴۴۶	بحث ثبوتی
۸۴۴	پاسخ اين اشکال:
۴۴۹	بحث اثباتی يا روايات تخيير
۴۴۹	روايت اول

۴۵۳.....	روایت دوم
۴۵۸	روایت سوم
۴۶۰.....	روایات ترجیح
۴۶۱.....	روایت اول
۴۶۱.....	روایت دوم
۴۶۴	دو اشکال بر ترجیح به شهرت و صفات راوی
۴۶۴	اشکال اول:.....
۴۶۴	پاسخ به این اشکال:.....
۵۶۴	اشکال دوم:.....
۵۶۴	پاسخ به این اشکال:.....
۴۶۶	ادعای اول
۴۶۸	ادعای دوم
۴۶۹	اشکال بر ترجیح به شهرت
۴۷۱.....	نتیجه مقبوله
۱۷۴	روایت سوم
۴۷۴	نتیجه آنچه گفته شد
۴۷۴	در پایان:
۴۷۴	نکته اول:
۶۷۴	نکته دوم:
۹۷۴	نکته سوم:
۱۸۴	نکته چهارم:
۴۸۴	نکته پنجم: